

basarabencele (laureate în competiție) Ecaterina Cupcinov și Tamara Meladze (Premiul I, respectiv II, la Dans Clasic Juniori). Asta, firește, fără a pune la socoteală faptul că trei dintre câștigătorii concursului sunt – cum s-ar spune – „stranieri”: Bogdan Nicula (Premiul I la Contemporan) și Remus Șucanean (Premiul II la Clasic Seniori) dansează deja la Mainz, iar Matei Ovidiu Iancu (Marele Premiu) este bursier la Londra. În palmares mai figurează trei artiști ai Teatrului „Danovski”: Olimpia Cheța (Premiul I la Clasic Seniori), Mădălina Dan (Premiul II la Contemporan) și Costel Georgescu (Premiul acordat de către profesorul Erwin Kecsek – de la Academia de Dans din München – pentru creația coregrafică a unei piese prezentate în competiție).

Nu am nici o îndoială asupra justității deciziilor celor două jurii conduse de către Wilfride Piollet (pentru Clasic – Jean Guizerix de la Conservatorul din Paris, Francisc Valkay, Ileana Iliescu, Liana Tugearu, Florica Ichim, Alice Georgescu, Francisc Strnad, Tatiana Panaiotidi și Traian Vlaș; pentru Contemporan – Sergiu Anghel, Adina Cezar, Nina Brezuleanu, Silvia Ciureșu, Natalia Stancu, Ludmila Patlanjoglu, Ioan Tugearu, Cosmin Manolescu și Mihaela Santo), însă – așa cum se întâmplă de multe ori – Gala Laureatilor a ierarhizat întrucâtva altfel finaliștii... Poate că tocmai de aceea câștigătorul Marelui Premiu, eclipsat cu desăvârșire de personalitatea extrem de puternică a lui Bogdan Nicula, a ținut să facă în seara următoare, la Gala Starurilor, o demonstrație a capacităților sale ieșite din comun, învățând peste noapte (la propriu!) *Marele Pas de deux* din *Don Quijote*, pentru a-l dansa alături de

Felicia Șerbănescu (și cu concursul Feliciei Costea, într-un *intermezzo* creat pentru a-i permite tânărului balerin în vârstă de 17 ani să-și tragă sufletul înaintea dificilelor variații). În ceea ce-l privește pe Costel Georgescu, în Gala Starurilor acesta a ținut să-și danseze el însuși piesa premiată; dar, tocmai prin faptul că în mod evident coregrafia era concepută pentru un bărbat, interpretarea Mădălinei Dan îi conferise în ajun un plus de virtuozitate și originalitate. Cu siguranță însă că valoarea creației lui Costel Georgescu a cântărit ceva și în câștigarea de către Mădălina Dan a Premiului II pentru Dans Contemporan, căci cealaltă piesă din concurs, la care dansatoarea și-a rezumat evoluția în Gala Starurilor, nu i-a adus același succes... În schimb, Olimpia Cheța și-a depășit în ultima seară performanța din Gala Laureatilor, dansând de astă dată – alături de nu mai puțin talentatul Horațiu Cherecheș – în clasicul balet **Diana și Acteon**.

Parada vedetelor, care a încheiat festivalul, a fost concepută de către Răzvan Mazilu ca un spectacol încheiat, unde numerele de dans se legau prin savurosul comentariu desprins din opera lui Marin Sorescu (un uriaș poet și dramaturg, din păcate nedrept de repede dat uitării...), perfect adaptat situațiilor scenice create și interpretate cu irezistibil har comic de către actorul Mihai Danu. S-au înlănțuit astfel, aparent haotic (pe lângă piesele amintite mai sus): un fragment din fascinantul *Joc de-a Shakespeare* al lui Ioan Tugearu, care a demonstrat încă o dată de ce fantezie inepuizabilă dispune coregraful și ce fabulos dansator este Răzvan Mazilu; o secvență din *Carmen* de Oleg Danovski

(după opinia mea, cel dintâi spectacol românesc de balet-ca-teatru și care rămâne la fel de tânăr și astăzi, la trei decenii de la crearea lui), interpretată de Jenna Johnson și Daniel Precup (dansator cu remarcabile calități fizice, tehnice și expresive); **Stampele japoneze** ale aceluiași Ioan Tugearu, în interpretarea elegantă și sensibilă a lui Traian Vlaș; un număr (nu foarte concludent) din **Mozartissimo** de Gigi Căciuleanu, dansat însă cu pasiune de către Aliss Tarcea și Gigel Ungureanu; un solo de Mihai Babușka în interpretarea Corinei Dumitrescu, prim-solista Operei Naționale din București; **Tangourile** lui Sergiu Anghel pe spirituala muzică a lui Astor Piazzola; din nou Răzvan Mazilu, **Călător în labirint**, așa cum și l-a imaginat Florin Fieroiu; un număr din **Lacul lebedelor** creat de Oleg Danovski, cu Corina Dumitrescu și Cristian Tarcea; un adagio din **Visul unei nopți de vară**, în coregrafia lui Călin Hanțiu și în interpretarea acestuia și a Deliei Hanțiu; în fine – „pour la bonne bouche” –, Gigi Căciuleanu, sosit special din Franța, spre a dansa *La vie en rose*: o incredibilă probă de forță, rezistență și echilibru, care a iscat interminabilele ropote de aplauze ale unui public pe cât de numeros, pe atât de receptiv și de selectiv. Am omis-o intenționat din enumerarea de mai sus pe Sara Marchetti – o balerină cum n-am mai văzut, dar despre care voi scrie pe larg (așa cum și merită, de altfel) în cronică spectacolului ce a deschis Festivalul Internațional de Dans de la Constanța – **Furtuna** lui Sergiu Anghel – și din care artista a dansat în Gală un mult prea scurt moment.

Luminița Vartolomei

S-a născut o stea

În lumea spectacolului, una dintre întrebările la care nu s-a găsit încă răspuns este cea legată de posibilitatea de a cuantifica performanța artistică. S-a discutat – și se discută – despre concursuri și festivaluri, despre premii și distincții, despre relevanța juriilor. Cu toate acestea, pentru dansatori, recunoașterea obținută la o competiție, în pofida tuturor suspensiunilor sau controverselor, înseamnă foarte mult într-o meserie amenințată oricând de un sfârșit neprevăzut.

Deși au o istorie destul de scurtă, concursurile de balet au reușit să

modifice nu numai ideea supremației școlii ruse de balet – în dansul clasic –, ci și să ajute dansul contemporan să pătrundă în bastioane ale academismului. Circulația valorilor în diferite spații culturale a îmbogățit universul de creație al coregrafulor și a ridicat mult standardele de interpretare. Pe de altă parte, nu mai pare deloc ciudat că sudamericani și chinezii câștigă de ani buni aproape toate premiile Concursului Internațional de Dans de la Paris, că francezii triumfă în Japonia, la Nagoya, că tinerii dansatori americani se lansează la Varna, cea mai importantă

„pepinieră” a starurilor de mâine, sau că balerini ruși cuceresc America la marele concurs de la Jackson, Mississippi.

Însă granițele au început să dispară nu doar la nivel teritorial. Lumea dansului și-a ridicat barierele și în fața celor veniți din alte domenii ale artei spectacolului. Această deschidere a început să se facă simțită și la noi, unde colaborarea dintre coregrafi și oamenii de teatru s-a soldat, mai ales în ultimii ani, cu realizarea unor spectacole de referință. Recent, Secția română a Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru s-a apropiat și mai

mult de acest domeniu, implicându-se în organizarea Concursului/Festival Internațional de Dans de la Constanța.

În 1993, Oleg Danovski – personalitate singulară, care a marcat profund nu numai dansul românesc, dar mai ales viața culturală a orașului de la malul Mării Negre – iniția un concurs național de dans, o confruntare între dansatorii din cele mai importante companii, dar și între elevii liceelor de balet din țară. Unii dintre laureații celor șase ediții realizate sub egida sa între 1993 și 1998 (ultimele două, după moartea Maestrului) au devenit

Marele premiu:
Matei Ovidiu Iancu

prim-soliști ai teatrului constănțean. Alții au cucerit faima pe scenele unor teatre din Germania, Italia, Austria sau Slovacia.

Pentru actualul director al Teatrului de Balet „Oleg Danovski”, speranța Maestrului de a încuraja prin această competiție tinerele talente constituie o provocare continuă. Manager cu vocația devenirii, Ana Maria Munteanu pare hotărâtă să revendice pentru compania pe care o conduce poziția de lider. Ea încearcă să creeze aici un spațiu de întâlnire a personalităților din lumea spectacolului (dans, teatru etc.), conștientă fiind că, pentru a deveni gazda unui concurs

de dans important, Constanța trebuie să fie o capitală a baletului.

Desfășurată sub patronajul Consiliului Județean de Cultură, această primă ediție internațională a concursului păstrează, în linii mari, structura anterioară: două secțiuni - una de dans contemporan, deschisă dansatorilor cu vârsta cuprinsă între 17 și 26 de ani, și una de dans clasic, cu două categorii – juniori și seniori. Însă, dacă până în 2001 distincțiile erau mai mult simbolice, acum juriile prezidate de doamna Wilfride Piollet, profesor la Conservatorul Superior de Muzică și Dans din Paris, au putut acorda premii în valoare de peste 6 500 USD și posibilitatea unor rezidențe în cadrul companiei „Danovski”.

Votul a fost destul de diferențiat anul acesta, având în vedere faptul că din cele două jurii au făcut parte, în premieră, alături de nume importante ale baletului românesc, și critici de teatru – așa încât notarea s-a bazat pe criterii și gusturi diferite. Mai ales la Dans contemporan, unde, deși nu a fost agreată în mod egal de toți membrii juriului, evoluția lui Bogdan Nicula (de la Ballet Mainz, Germania) i-a adus acestuia Premiul I (1 000 USD). Deși fără prea multă originalitate la nivelul creației – **Aripi** (coregrafie proprie) și **Portret 2001** (coregrafia: Ingrid Lupescu Szell) –, cele două momente interpretate de el (fiecare dintre cei opt participanți a dansat două creații) au pus perfect în valoare plasticitatea și expresivitatea corporală a acestui dansator de 21 de ani. Scund de statură, cu o conformație accentuat musculoasă, Bogdan Nicula a reușit să trezească admirația pentru modul suplu în care își mișcă trupul, făcând să pară firești, confortabile chiar, contorsiuni imposibile pentru un corp neantrenat. Premiul al II-lea (800 USD) a fost câștigat de Mădălina Dan de la Teatrul de Balet „Oleg Danovski”. La succesul ei a contribuit și creația lui Costel Georgescu, **Solo**, pentru care acesta a fost distins cu un Premiu pentru Debut coregrafic de 10 milioane de lei. Din păcate, cum pe podiumul din acest an nu au fost decât două locuri, prin decizia hotărâtoare a președintelui juriului, Wilfride Piollet, Sara Marchetti, care, în urma concursului, avea o medie egală cu a Mădălinei Dan, a obținut doar poziția a treia. Multă tristețe pentru această balerină miniaturală, care triumfase cu câteva zile înainte în rolul lui Ariel, excelent pusă în va-

loare de Sergiu Anghel, arhitectul celui mai recent succes al Teatrului „Danovski”, **Furtuna**.

Alegerea a fost mai ușoară la Clasic, unde nivelul competitorilor la categoria Seniori a fost puțin dezamăgitor. Cei șapte „combatanți” (trei fete și patru băieți) au prezentat, în prima etapă, o variație, iar apoi, în concurs, două variații sau un *pas-de-deux*. Locul I (și cei 1 000 de dolari aferenți) i-a revenit Olimpiei Cheța (Teatrul de Balet „Oleg Danovski”), o balerină ambițioasă, impecabil antrenată. Juriul a apreciat linia frumoasă și delicatetea mișcărilor ei mai ales în *pas-de-deux*-ul din **Diana și Acteon** (la care l-a avut partener pe colegul său de companie, Horațiu Cherecheș). Deși participase și la secțiunea Contemporan, Remus Șucaneană (dansator care studiază din 1998 la școala din Mainz) este cu siguranță un dăruit interpret de balet clasic. Cu un excelent echilibru, pus în valoare mai ales la piruete, și o prezență scenică extrem de agreabilă, el a cucerit Premiul al II-lea (800 USD) și simpatia mărturisită a doamnei Piollet.

La Juniori, din păcate, emoțiile i-au costat mult pe cei unsprezece concurenți veniți la Constanța pentru a-și etala posibilitățile tehnice și talentul artistic, aproape fiecare dansator ratând. După cele două variații prezentate, la încheierea concursului, Premiile I (800 USD) și II (400 USD) au revenit foarte tinerelor reprezentante ale Republicii Moldova Ecaterina Cupcinov și, respectiv, Tamara Meladze.

Paradoxal, revelația competiției a venit tocmai de la concursul juniorilor. „Eroul” a fost un superb dansator de numai 17 ani, Matei Ovidiu Iancu, elev al Liceului de Coregrafie din București și bursier la English National Ballet, Londra. Dincolo de capacitatea de interpretare inteligentă a variațiilor alese, în care și-a demonstrat nu numai talentul nativ, ci și tehnica însușită, Matei Ovidiu Iancu are și o calitate rar întâlnită: charisma. Inițial câștigător al secțiunii Juniori, interpretarea sa în variația din **La Sylphide** l-a pus în posesia Marelui Premiu (1 500 USD), pentru care s-a luptat cu Olimpia Cheța și Bogdan Nicula.

După cinci zile de concurs, Gala Laureaților a încheiat ediția 2001 a unei competiții ce are toate premisele să devină, nu peste mult timp, un reper în lumea dansului.

Carmen Stanciu